

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1213/19-B

Název	Základní škola a mateřská škola Brno, Vedlejší 10, příspěvková organizace
Sídlo	Vedlejší 665/10, 625 00 Brno
E-mail	info@zsvedlejsi.cz
IČ	60555823
Identifikátor	600108325
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	RNDr. Jan Harmata
Zřizovatel	Statutární město Brno, městská část Brno-Bohunice
Místo inspekční činnosti	Vedlejší 665/10, 625 00 Brno
Termín inspekční činnosti	10. 5. 2019 a 13. 5. – 16. 5. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 6 ve smyslu odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola, Brno, Vedlejší 10, příspěvková organizace (dále „škola“, „subjekt“) je právnickou osobou, která vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny.

MŠ v době inspekční činnosti poskytovala vzdělávání podle školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Cestou hlavní i vedlejší za hrou a poznáním“ (dále „ŠVP PV“). MŠ má 2 třídy věkově diferencované na mladší a starší děti, v nich ke dni inspekční činnosti vzdělávala 50 dětí, což je nejvyšší povolený počet dětí. Z celkového počtu jich 19 plnilo povinné předškolní vzdělávání, 6 mělo odloženou povinnou školní docházku a 5 dětí speciální vzdělávací potřeby (dále „SVP“). Provoz MŠ byl zajištěn od 6.30 do 16.30 hodin, úplata za předškolní vzdělávání byla stanovena ve výši 450 Kč.

ZŠ poskytuje vzdělání 686 žákům 1-9. ročníku, a to v 15 třídách na 1. stupni a 13 třídách na 2. stupni. Stanovená cílová kapacita školy byla naplněna na 85 %. K datu inspekční činnosti škola evidovala 51 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně jednoho mimořádně nadaného žáka (dále „SVP“). Část z nich se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu, případně i za podpory asistenta pedagoga.

V osmi odděleních ŠD je k pravidelné denní docházce aktuálně přihlášeno 224 účastníků zájmového vzdělávání, její cílová kapacita je naplněna na 56 %. Pravidelný provoz probíhá ráno od 6.30 do 7.40 hodin a v odpoledních hodinách od 11.40 do 16.30 hodin. Úplata za zájmové vzdělávání činí v aktuálním školním roce 200 Kč měsíčně.

Školní stravování je zajištěno ve školní jídelně přímo v areálu školy. Stravování je zřízeno pro ZŠ i MŠ, ale také pro cizí strávníky. Škola je zapojená do projektu, který umožňuje odběr dotovaného ovoce, zeleniny i mléčných výrobků na podporu zdravého životního stylu.

Informace o škole jsou zveřejňovány prostřednictvím výroční zprávy o činnosti školy, v místním tisku a na webových stránkách školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Nově zpracovaná koncepce rozvoje školy pro období od školního roku 2019/2020 vhodně navazuje na předchozí. Vychází ze znalosti prostředí školy, místních podmínek a z evaluačních dotazníků pro zaměstnance. Koncepce se opírá o SWOT analýzu a příležitostí pro školu včetně situací, které mohou školu ohrožovat. Škola má své motto „Z ulice Vedlejší do hlavního proudu života“, kterým se řídí i její školní vzdělávací program. Dlouhodobé cíle se daří naplňovat zejména v materiálně-provozní oblasti, cílené podpoře žáků na 1. stupni včetně podpory jejich osobnostní a funkční gramotnosti, a dále v oblasti spolupráce se sociálními partnery. Do vedení ZŠ ředitel účelně zapojil své dva zástupce. Ve ŠD má v kompetenci řídicí procesy vedoucí vychovatelka zájmového vzdělávání.

Ředitel školy vytváří vhodné podmínky pro zapojení všech pedagogických pracovníků do činnosti mateřské i základní školy. Veškeré kompetence řízení MŠ přenesl ředitel na svou zástupkyni. Předškolní vzdělávání dětí zajišťují v MŠ kromě zástupkyně ředitele tři učitelky, klinická logopedka a dvě asistentky pedagoga. Prostředí pro vzdělávání dětí je přátelské, partnerské a empatické. Zástupkyně se vhodně zaměřila na materiální rozvoj, vedení pedagogických pracovníků a zajištění optimálních podmínek vzdělávání dětí s potřebou podpůrných opatření, což se příznivě promítlo do kvality poskytovaného vzdělání. Nedostatky na tomto úseku se vyskytly ve větším počtu dětí ve třídě, kde se vzdělávalo dítě se SVP, převyšující povolený počet o jedno dítě a malým využitím výstupů z hospitační činnosti pro větší efektivitu vzdělávání.

Zejména prostřednictvím pedagogické rady a porady úseků, plní metodickou funkci metodické sdružení pro první stupeň ZŠ a předmětové komise pro druhý stupeň ZŠ, ředitel respektuje jejich usnesení a s vedoucími úseků i komisí účelně spolupracuje. Vedení školy se pravidelně schází na poradách za účasti psychologa a výchovných poradců, vzájemně si poskytují důležité informace a vyhodnocují průběžně plnění dílčích úkolů v pedagogickém procesu. Řízení školy směrem k zájmovému vzdělávání je dobře nastaveno. Ředitel vedoucí vychovatelce vhodně snížil přímou vyučovací povinnost a pověřil ji kompetencemi pro zajištění správného průběhu zájmového vzdělávání. Způsob delegování kompetencí je efektivní. Zodpovědný přístup plnění svěřených úkolů se pozitivně odrazil ve zvyšujícím se zájmu žáků o zájmové vzdělávání. Škola vychází vstříc zákonným zástupcům a umožňuje provoz ranní družiny.

Kontrolní systém nebyl plně funkční ve všech sledovaných parametrech. Nedostatky se vyskytly ve vedení dokumentace na 2. stupni ZŠ a v nedostatečném respektování doporučení ke vzdělávání žáků se SVP. Hospitační činnost vedení školy provádí, ale s nižší četností a u menšího okruhu vyučujících. Tím nedochází k poskytování dostatečné zpětné vazby na posouzení kvality výuky ani k motivaci pro zlepšení práce jednotlivých pedagogů. Sdílení a výměna získávání zkušeností i moderních forem výuky, které by vedly k profesionálnímu růstu a větší efektivitě ve vzdělávání nejsou realizovány. Začínajícím pedagogům je poskytována metodická a kolegiální podpora uvádějícím učitelem.

Vztahy mezi pedagogickými pracovníky subjektu přispívají k vytváření pozitivního klimatu ve škole s kladným dopadem na děti i žáky a celý pedagogický proces. Pedagogický sbor je stabilizovaný, téměř plně kvalifikovaný a sdílí své zkušenosti se studenty pedagogiky, kteří zde praktikují a přináší nový vhled do výuky (ZŠ je fakultní školou Masarykovy univerzity Brno). Učitelé ve spolupráci s vedením plánují své další vzdělávání. Ředitel motivuje učitele k jejich profesnímu rozvoji a vytváří jim vhodné podmínky. V současné době je to například vzdělávání pro „celou sborovnu“ v oblasti aktivizačních metod výuky. K datu inspekce bylo pro potřeby žáků se SVP využíváno 12 asistentů pedagoga. Následně jsou ve škole využíváni také další odborní pracovníci – psycholožka, logopedka a dále mentoři, kteří jsou financováni z prostředků projektů. Výchovné poradkyně se průběžně vzdělávají v oblasti výchovného poradenství.

Škola od poslední inspekční činnosti několikrát aktualizovala a doplňovala ŠVP ZV s ohledem na potřeby školy a změny v rámcovém vzdělávacím programu. Dokument přesto vykazoval ve své charakteristice obsahové nedostatky týkající se zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Poskytování školských poradenských služeb zajišťují dvě školní metodičky prevence (zvlášť pro každý stupeň vzdělávání). Na základě analýzy projevů rizikového chování žáků a přijatých opatření mají zpracovaný kvalitní program pro tuto oblast. Škola využívá osvědčené programy odpovídající věkovému složení a schopnostem žáků zacílené na podporu zdraví a zdravého životního stylu a na pozitivní mezilidské vztahy. Mimo to organizuje besedy, adaptační programy, provádí mapování vztahů v kolektivech, společná vzdělávání pedagogů, zapojuje se do projektů a aktivit jiných organizací. Pedagogové provádějí cílený monitoring, při výskytu problémů jednají bez zbytečného odkladu a efektivně. Vedoucí školního poradenského pracoviště zjišťuje informace od kolegů a v případě potřeby bezprostředně reaguje na jejich potřeby (např. konzultacemi nebo zajištěním vzdělávacích akcí). K řešení problémů v chování žáků využívají stanovené postupy a v případě potřeby spolupracují s odborníky v oboru, se školskými poradenskými zařízeními, orgány sociálně právní ochrany dítěte, lékaři apod. Vhodnými aktivitami zaměřenými na prevenci rizikového chování žáků pomáhá škola udržovat dobré klima

a bezpečné zázemí pro vzdělávání žáků. Problematika bezpečnosti, ochrany zdraví a prevence před rizikovým chováním žáků byla vhodně zařazena do školního vzdělávacího programu. Pro vzdělávání zajišťuje škola bezpečné prostředí s výjimkou nedostatečně zapracované problematiky dopravní výchovy na 2. stupni. Aktivity zaměřené na tuto oblast realizují převážně na 1. stupni. Podmínky a pravidla zajištění bezpečnosti pro děti a žáky jsou jasně stanoveny ve školním řádu i v části pro hodnocení výsledků vzdělávání. Pravidelně jsou jim podávány informace o možných bezpečnostních rizicích vyskytujících se ve škole i při činnostech organizovaných mimo školu. Pedagogové dbají na dodržování stanovených pravidel chování a vzájemných vztahů, průběžně je sledují a vyhodnocují. Zjištěné problémy projednávají s pracovníky školního poradenství a přijímají opatření k řešení situace.

Materiální a prostorové podmínky pro realizaci základního, předškolního i zájmového vzdělávání jsou na výborné úrovni. Budova školy je účelně rozdělena do pěti pavilónů. Ve spolupráci se zřizovatelem a za pomoci různých dotačních titulů se daří zlepšovat podmínky materiálně technického charakteru a psychohygienických podmínek vzdělávání žáků a zaměstnanců školy. Nadstandardní podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí má MŠ. Vnitřní prostory jsou účelně a ergonomicky rozloženy a MŠ má k dispozici dětské hřiště se spoustou herních prvků, velké pískoviště a přístřešek s venkovním posezením (které slouží i pro potřeby ŠD). ŠD je pro výuku dostatečně vybavená a má k dispozici velké množství her, stavebnic, knih a výtvarných potřeb pro rozvoj zájmového vzdělávání. Všechny oddělení ŠD mají vlastní prostory a nemusí využívat kmenových tříd ZŠ. Také pro základní vzdělávání slouží dostatek kmenových tříd s odpovídajícím vybavením, dále dílna pro pracovní výchovu, školní zahrada, učebna dramatické výchovy, jazykové centrum, učebna keramiky, taneční sál, dvě tělocvičny, venkovní sportovní areál atd. Na druhé straně má škola na hranici životnosti ICT technologie pro výuku a škola počítá s investicí v tomto směru do budoucna. Ve škole došlo od poslední inspekční činnosti v roce 2013 k mnoha investičním akcím, které mají pozitivní dopad do vzdělávání a ekonomiky provozu subjektu. Je to například zateplení zbývajících částí budov, rekonstrukce osmi učeben, vybudování jazykového centra, rekonstrukce všech sociálních zařízení ve dvou pavilonech a také rekonstrukce venkovního prostoru před školou. Těsně před realizací se nachází rekonstrukce přírodovědné sekce vzdělávání na škole.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Dobrým předpokladem pro práci MŠ je konstruktivně nastavená strategie rozvoje formulovaná v ŠVP PV, kde cíle nejsou orientovány na výkony dětí, ale na všeobecný a harmonický rozvoj osobností, jejich dovedností a pohybových schopností. Učitelky v MŠ přistupují k dětem v partnerském, přátelském a empatickém duchu. Ve třídách jsou jasně nastavená pravidla, která mají děti zažitá a dbají na jejich dodržování. Zdravý vývoj dětí podporuje dostatečně dlouhý pobyt venku, zohledňování jejich individuálních potřeb odpočinku a příjemné i klidné klima školy. Pořízené učební pomůcky podněcovaly děti k nápaditým aktivitám, jejich seberealizaci, rozvíjení fantazie a zručnosti. Organizace a plynulost dne je občas přerušovaná hromadně organizovanými aktivitami (komunitní kroužek, pohybové aktivity, provádění hygieny, svačina a následující řízená činnost), tato skutečnost nepřispívá k rozvoji samostatnosti a sebeuvědomění dětí. Při získávání poznatků učitelky méně využívají názornosti a předávají dětem hotové informace bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat. Tyto nedostatky jsou částečně vyvážené bohatou a různorodou nabídkou vzdělávacích činností vycházející ze znalosti struktury třídy a opírající se o poznatky z doporučení školských poradenských zařízení. Škola se v současné době

zaměřuje na zefektivnění využití poznatků a zjištění z oblasti pedagogické diagnostiky při plánování individualizovaného vzdělávání. V obou třídách se zabývají předcházení logopedickým vadám pod odborným dohledem klinické logopedky. Pro potřebu individuální logopedické intervence využívá MŠ odbornou učebnu, kde v souladu s potřebami jednotlivých dětí, uplatňuje účinné metody zaměřené na rozvoj všech složek řeči. O pokrocích dětí vedou učitelky denní záznamy a rodiče podrobně informují o aktuálním průběhu logopedické péče. Komunikace mezi dětmi a dospělými je založena na snaze podnítit děti k přemýšlení, hledání vlastních řešení v běžných situacích i při činnostech, k nimž často využívají pokusy a experimenty. Děti jsou často pozitivně hodnoceny a je jim poskytována účinná zpětná vazba, což vede k posilování jejich sebedůvěry. Učitelky ovšem děti nevedou k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Při práci s dětmi se používá individuální zadávání úkolů, práce ve skupinkách a tím se daří efektivně připravovat nejstarší děti na vstup do základního vzdělávání.

Sledovaná výuka na 1. stupni ZŠ probíhala v podnětné atmosféře, a byla vedena dobře po odborné stránce i metodicky. Komunitní kruhy v úvodu vyučovacích hodin probouzely v žácích zájem a umožňovaly zejména při opakování a vyvozování nového učiva poskytnout oboustrannou zpětnou vazbu o zvládnutí učiva. Vzdělávací cíle vyučující vhodně doplňovali vstupní motivací v hodinách. Při výuce docházelo k cílené podpoře rozvoje jednotlivců i skupin žáků. Žákům se SVP byli k dispozici asistenti pedagoga, kteří postupovali při práci podle odborných doporučení a zadávali žákům úkoly, které zvládali a bez problémů spolupracovali. V jedné vyučovací hodině (pouze v jednom případě) nebyla zajištěna účinná podpora žákyni se SVP způsobená nepřítomností asistenta pedagoga ve výuce v době inspekční činnosti. Tento fakt snížil celkovou kvalitu výuky a podporu dalším čtyřem žákům se SVP v hodině. Ve výuce se vhodně střídala frontální výuka s prací ve dvojicích a skupinách, ve kterých si žáci mohli přímo i učební činnost organizovat. Účelným střídáním pracovních činností a pozic byla dobrým způsobem udržena pozornost a aktivita. Žáci si uměli ve výuce vzájemně vypomáhat, v činnostech zdravě soutěžit a z realizovaných vzdělávacích aktivit měli viditelnou radost. V závěru některých hodin nebyla výuka zhodnocena se žáky a výuka byla přetazena do přestávek.

Hospitovaná výuka na 2. stupni ZŠ probíhala v příjemné pracovní atmosféře, založené na vzájemném respektu. Žáci byli vedeni ke slušnému chování, dodržovali nastavená pravidla a prokazovali dobré sociální kompetence, spolupracovali s učitelem, a pokud měli příležitost, i vzájemně mezi sebou.

V hospitovaných hodinách **matematiky a dalších přírodovědných vyučovacích předmětů** bylo k dosažení stanovených vzdělávacích cílů vhodně zařazeno procvičování, upevňování a rozšiřování poznatků. Ve výuce matematiky žáci účelně využívali pracovní listy či sešity. Efektivně byla uplatněna samostatná práce žáků, při které s účinnou podporou vyučujících prokazovali schopnost nacházet řešení problémových úloh přiměřené obtížnosti. Většinou pracovali se zájmem a bez obav z možné chyby, prokazovali očekávané znalosti a dovednosti. Vyučující poskytovali žákům kvalitní zpětnou vazbu k jejich práci a efektivně pracovali s chybou. Kooperativní práce, která by cíleně podporovala schopnost spolupráce a rozvoj vzájemné komunikace žáků byla zařazena méně často. Spíše ojediněle vyučující uplatnili diferenciaci výuky podle úrovně vědomostí a dovedností jednotlivých žáků, většinou plnili všichni žáci stejné typy úkolů nebo příkladů. V části sledovaných vyučovacích hodin (např. v jedné hodině fyziky) výrazně převažovala frontální forma výuky, která vedla k jednotvárnosti. V takových hodinách se pouze menší část žáků zapojovala aktivně formou řízeného rozhovoru s vyučujícím, ostatní žáci většinou pasivně přihlíželi. Zhodnocení dosažených vzdělávacích cílů věnovali vyučující většinou

nedostatečnou pozornost, pokud bylo využito sebehodnocení žáků, mělo spíše formální charakter a bylo neúčelné.

V hospitovaných vyučovacích hodinách **informatiky** prokazovali žáci schopnost samostatné práce na zadaných úkolech. Vyučující jim průběžně poskytovali účinnou podporu, žáci se na ně přirozeně obraceli s dotazy či žádostmi o pomoc. Vzdělávací cíle byly zaměřeny nejen na získání očekávaných znalostí a dovedností žáků, ale také na rozvoj klíčových kompetencí. Např. žáci posledního ročníku dobře rozvíjeli kompetenci k řešení problému, ve výuce se samostatně věnovali dokončování svých prezentací závěrečné práce a podle individuální potřeby průběžně konzultovali s vyučující i spolužáky dílčí úkoly.

Vyučování v hospitovaných hodinách **českého jazyka a literatury** odpovídalo vzdělávacím cílům a navazovalo na osvojené učivo a zkušenosti žáků. Převažoval frontální způsob výuky, ale ve výrazné kombinaci s individuální a skupinovou prací žáků. Metody jednotliví vyučující volili také podle náročnosti učiva (gramatické jevy) a vzhledem k dovednostem a zkušenostem žáků (charakteristika postavy). Žáci dokázali při práci s textem vyhledávat a pracovat s informacemi, prezentovat své zjištění a názory. Vyučující se žáky jen v části vyučovacích hodin vyhodnocovali výsledky vzdělávání formou vzájemného hodnocení a sebehodnocení.

Výuka **anglického jazyka** byla ve většině hospitovaných hodin vedena ve výborně navozeném cizojazyčném prostředí s vhodně aplikovanou motivací žáků. Žáci aktivně spolupracovali, a to nejen s vyučujícími, ale také ve dvojicích i skupinách. Ve výuce se účelně propojovala frontální výuka s aktivizačními prvky (didaktické hry, diskuzní metody, didaktická technika s propojením skupinových prací). Žáci si aktivně rozšiřovali slovní zásobu, učitelé dbali na upevňování správné výslovnosti, intonaci, tempo řeči, gramatickou stránku jazyka a systematicky pracovali s chybou. Snahou vyučujících byla podpora o zapojení do výuky i slabších žáků. Ve výuce naopak nebyla spatřena v dostatečné míře diferenciaci učiva, opomíjeno bylo zhodnocení učiva v závěru se samotnými žáky.

Výuka **německého jazyka** podněcovala žáky k aktivnímu mluvenému projevu, přičemž vyučující důsledně po celou hodinu využívali mluveného slova v německém jazyce, poslech ukázek mluvené řeči, na základě kterého žáci plnili úkoly a využívali gramatické jevy v reálných situacích. Vyučující vhodně střídali metody a činnosti při slovních aktivitách. Hodnotili žáky za jejich splněné úkoly a pomáhali jim vysvětlováním postupů při práci s chybami. Žáci vhodně reagovali na kladené otázky, plnili zadané úkoly a rozuměli dobře mluvené řeči v německém jazyce. Do výuky cizích jazyků jsou pro podporu rozvoje komunikativních dovedností zařazována divadelní představení v anglickém a německém jazyce.

V hodinách **společenských věd** (dějepis, zeměpis, výchova ke zdraví, základy společenských věd) byla organizace výuky promyšlená, využity byly převážně aktivní a vhodné metody vzhledem ke stanoveným cílům. Vyučující prezentovali historické události s pomocí videoprojekce, využívali názorné prezentace učiva a prezentace zpracovaných úkolů žáky, přitom efektivně využívali obrázky, mapy, dějepisné atlasy. Zadávali úkoly z pracovních listů či textů, dávali podněty k přemýšlení, k diskuzi o vzájemných vztazích, nechali žáky samotné navrhovat řešení společenských problémů. Často propojovali probírané učivo s jinými oblastmi, se zkušenostmi, s filmy a zprávami z médií, což žákům výrazně napomáhalo nacházet praktické a smysluplné využití. Žáci tak byli výborně vedeni k přemýšlení, k samostatnému vyvozování závěrů a prokazovali velmi dobré znalosti ze vzdělávacích oblastí, při samostatné i skupinové práci vykazovali potřebné sociální kompetence. Vyučující zařazovali často závěrečná hodnocení i sebehodnocení žáků a ti tak byli vedeni k hodnocení i sebehodnocení, a vzájemnému hodnocení prezentací druhých

podle předem jasně stanovených kritérií. Část výuky však probíhala pouze prostřednictvím slovního výkladu, bez názorných pomůcek, se zápisem na tabuli, kde byli žáci pasivními posluchači a zapisovali si učivo do sešitů.

V hodinách **tělesné výchovy** se při zahájení zdůrazňoval cíl hodiny, ke kterému se v průběhu i závěru hodin vyučující vraceli. Zahájení hodin probíhalo formou cvičení pro zahřátí pohybového ústrojí nebo aktivizací sbíráním předmětů. Aplikované činnosti byly pestré a účelně zařazené, a zároveň se i vhodně vzájemně prolínaly (včetně přínosného využití hudby v kombinaci s určitými cviky). Vyučovací hodiny byly vedeny metodicky správně s přihlédnutím k individualitám a motorice jednotlivců. Žáci měli ve všech hospitovaných hodinách dostatek příležitostí pro rozvoj sociálních a komunikativních kompetencí včetně týmové práce. Ve výuce tělesné výchovy se průběžně dbalo na jejich bezpečnost. Také naplnění samotného vzdělávacího cíle v závěru vyučovacích hodin bylo účelně zhodnoceno vyučujícími spolu se žáky.

Žáci s potřebou podpůrných opatření byli vzdělávání s ohledem na doporučené postupy, zapojovali se do skupin a pracovali společně s ostatními, vlastním tempem nebo s úpravou dílčích dosahovaných cílů. Vyučující při jejich vzdělávání spolupracovali úspěšně s asistenty pedagoga, s nimiž měli dohodnuté postupy (pomoc při vysvětlování a při zpracování úkolů, udržovat pozornost, užívat speciální připravené pomůcky, kontrola a hodnocení), které pomáhaly při učení nejen žákům se SVP, ale i ostatním.

Vzdělávání ve ŠD probíhalo v osmi odděleních formou zájmových a odpočinkových aktivit, kde žáci byli vedeni k rozvíjení klíčových kompetencí. Pro zájmové vzdělávání byly účelně využity kromě vlastních prostor také atrium a přilehlá sportoviště. Vychovatelky volily strategie vzdělávání, které vedly k rozvoji sociální gramotnosti, posilování tělesné zdatnosti, citových vztahů a pozitivního myšlení. V ranní družině bylo charakteristickým znakem zájmového vzdělávání střídání aktivit založených na dobrovolnosti a seberealizaci – klidná činnost na koberci, uplatnění hravých činností, komunikace ve skupině a výtvarné činnosti. Cíle vzdělávání ve ŠD byly jasně stanovené a vychovatelky dokázaly svým vstřícným přístupem k žákům vytvořit podnětné prostředí pro formování základních režimových i pracovních návyků. Žáci vzájemně spolupracovali, projevovala se schopnost si vzájemně naslouchat a komunikovat s uplatněním vzájemného respektu. Žákům se SVP zde byla zajištěna účinná podpora včetně přítomnosti asistenta pedagoga, což opět vedlo k rozvoji klíčových kompetencí jednotlivců a zvýšení kvality poskytovaného zájmového vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

MŠ vytvořila pro zkvalitňování své práce systém, ve kterém hodnotí podmínky, průběh i výsledky vzdělávání pomocí několika nástrojů. Na základě sledovaných procesů je zřejmé, že škola o možných posunech vedoucích ke zlepšení ví a stanovuje průběžně způsoby řešení. Pozorováním vzdělávacího procesu při hospitacích během inspekční činnosti bylo zjištěno, že dosažená úroveň dětí odpovídala osobnostním předpokladům a úspěšně směřovala ke stanoveným výstupům. V rámci získávání informací o rozvoji jednotlivých dětí učitelky volí různé diagnostické nástroje, jejichž součástí je i stanovení závěrů pro další práci. Při běžném vzdělávání však jejich využití vykazuje určitou formálnost. V plánování a v průběhu vzdělávání je čitelné jejich využití práce speciální pedagožky. Vysoce nadstandardní úroveň vykazuje pečlivé sledování pokroků jednotlivých dětí v oblasti řečových dovedností. Speciální pedagožka – logopedka kromě pečlivé práce na základě vypracovaných plánů osobního rozvoje a individuálního plánu u dětí se SVP provádí logopedickou depistáž u všech dětí a na základě jejich výsledků s nimi pravidelně pracuje. Vede denní záznamy o pokrocích dětí a rodiče podrobně informuje o aktuálním průběhu logopedické intervence

a spolupracuje s nimi v logopedické poradně. Dále koordinuje činnost asistentky pedagoga. Spolupracuje s ní při plánování, realizaci i hodnocení průběhu vzdělávání dětí se SVP. Všechny sledované skutečnosti podporují osvojování praktických dovedností a intelektových schopností. Děti dosahují odpovídajících výsledků v oblasti čtenářské gramotnosti, projevují zájem o poznávání písmen a číslic, mají rozvinutou jemnou i hrubou motoriku, prokazují velmi dobrou prostorovou představivost a většinou dovedou postupovat podle pokynů. Děti, které plní povinné předškolní vzdělávání, mají dobré předpoklady pro rozvoj klíčových kompetencí a pro plynulé zvládnutí přechodu na základní školu.

V ZŠ pedagogové využívají k zjišťování úrovně dosahovaných výsledků vzdělávání a pokroku žáků většinou běžně užívané metody ústního a písemného zkoušení, případně praktické či pohybové ověřování žákovských dovedností. Pro hodnocení průběžných i celkových výsledků vzdělávání žáků má škola stanovená jasná pravidla ve školním řádu. Systém hodnocení žáků je většinou jednotný pro jednotlivé oblasti vzdělávání, pedagogové v rámci předmětových komisí sjednocují způsob a kritéria hodnocení žáků. To mimo jiné umožňuje realizovat pravidelné srovnávání dosažení očekávaných výstupů stanovených ŠVP ZV u žáků stejného ročníku v některých vybraných vyučovacích předmětech (např. matematice či českém jazyce). Analýzou písemných prací žáků bylo zjištěno, že ne všichni pedagogové při hodnocení žáků se SVP důsledně zohledňují jejich individuální potřeby. Škola usiluje o zapojení žáků do procesu hodnocení vzdělávacích výsledků prostřednictvím jejich pravidelného sebehodnocení v žákovských knížkách, které však mělo většinou spíše formální charakter. Pro sebehodnocení žáků nebyla nastavena jasná kritéria a pravidla, která by umožňovala žákům smysluplnou sebereflexi a směřovala k jejich individuálnímu vzdělávacímu pokroku. Ve školním řádu jsou také nastavena podrobná transparentní kritéria pro uplatňování opatření k posílení kázně žáků. Zahrnují nejen složku represivní (záporné body), ale také složku motivační, oceňující snahu či zlepšení chování žáků (kladné body). Z analýzy výsledků vzdělávání žáků ve školním roce 2017/2018 vyplynulo, že pozitivní hodnocení chování žáků (udělené pochvaly) převyšovalo udělení výchovných opatření (důtky třídního učitele a ředitele školy).

Vzdělávací výsledky žáků pedagogové průběžně sledují, k jejich vyhodnocování dochází pravidelně na čtvrtletních jednáních pedagogické rady. Pozornost je věnována převážně žákům s problémovým chováním a žákům ohroženým školním neúspěchem. Škola poskytuje těmto žákům kromě individuální podpory v rámci běžné výuky také doučování či tzv. mentoring (pomoc mentora podle individuální potřeby žáka). Vzdělávací výsledky žáků v určitých oblastech ověřuje škola také prostřednictvím externího testování, většinou však spíše nárazově. Vyhodnocování vzdělávacích výsledků žáků 2. stupně, a následně přijímaná opatření k jejich zlepšení a také vyhodnocování jejich účinnosti, není systematické. Probíhá většinou jen na úrovni jednotlivých vyučujících, případně v rámci předmětových komisí. S výsledky vzdělávání žáků 2. stupně nepracuje škola způsobem, který by je umožňoval analyzovat v dlouhodobějším časovém horizontu, identifikovat slabé stránky vzdělávacího procesu a přijímat adekvátní opatření.

Celkové výsledky žáků vykazovaly v období posledních tří let vyrovnanou dobrou úroveň. Průměrně 73 % žáků prospělo s vyznamenáním a pouze 0,2 % žáků neprospělo. Srovnáním výsledků žáků za 2. pololetí školního roku 2017/2018 v jednotlivých vyučovacích předmětech bylo zjištěno, že horších výsledků dosahovali žáci v matematice a dalších vyučovacích předmětech s přírodovědným zaměřením. V tomto období se mírně zvyšoval počet zameškaných hodin žáků, který škola přisuzuje jejich vyšší nemocnosti. Podíl neomluvené absence žáků z celkové se naopak snižoval, až na téměř nulový ve školním roce 2017/2018. Prevence v oblasti projevů rizikového chování žáků je dobře nastavena a samotné projevy rizikového chování se na škole vyskytují v malé míře.

V průběhu vzdělávání vytváří škola dostatek příležitostí pro rozvoj klíčových kompetencí žáků. Pravidelně je zařazováno projektové vyučování (projektové dny), kdy se žáci napříč předměty aktivně zapojují do pestrých aktivit určeného tématu. V posledním ročníku prokazují žáci dosaženou úroveň získaných schopností a dovedností prostřednictvím prezentace a obhajoby své „závěrečné práce“. Škola vhodně doplňuje a zpestřuje vzdělávání žáků častým zařazováním zajímavých exkurzí či výukových programů. Žáci se aktivně zapojují do přípravy i realizace různých školních akcí a událostí např. výstavy výtvarných prací žáků s vernisáží apod. Na jejich organizaci se významně podílí žáci (zástupci tříd) působící v zájmovém kroužku „Organizátoři“. Kromě aktivního zapojení do činností školy mohou tito žáci přinášet vedení školy podněty a připomínky a posilovat tak své občanské kompetence. Vhodně je podporováno také zapojení žáků do různých vědomostních a dovednostních soutěží na školní i vyšší úrovni. Mimořádně dobré podmínky vytváří škola pro smysluplné trávení volného času žáků a rozvoj jejich zájmů. Ve školním roce 2018/2019 realizuje více než 40 kroužků s pestrým zaměřením pro žáky všech věkových skupin. Svě nadání mohou žáci posilovat již od 1. ročníku např. možnost výběru volitelného předmětu. Volit mohou mezi taneční a pohybovou výchovou zaměřenou na společenské tance nebo dramatickou výchovou. Žáci 1. stupně pravidelně vystupují v rámci komponovaných kulturně-sportovních akcí a také na tanečních soutěžích pořádaných partnerským tanečním klubem. Škole se daří zapojovat žáky do různorodých činností a účinným způsobem tak podporovat jejich osobnostní rozvoj a zájem o život školy.

Závěry

Vývoj školy

- Postupné zkvalitňování materiálních podmínek pro vzdělávání.
- Zajištění optimálních podmínek pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Zapojení do projektů podporujících čtenářskou pregramotnost a ochranu zdraví dětí.

Silné stránky

- Vytvoření vhodných materiálních podmínek pro předškolní vzdělávání včetně podpory dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Nadstandardní speciální logopedická péče při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Pestrá činnost žáků v mnoha zájmových kroužcích jako účinná forma prevence sociálně patologických jevů.
- Škola spolupracuje s rozmanitou škálou sociálních partnerů na výborné úrovni.
- Spolupráce s vysokou školou, jejíž studenti praktikují ve škole a přinášejí nové pohledy i inspiraci do výuky.
- Kvalitní výuka cizích jazyků.
- Cílená podpora žáků na 1. stupni, podpora rozvoje jejich osobností a všech funkčních gramotností.

Slabé stránky

- Nedostatečné využívání výstupů z pedagogické diagnostiky v třídním plánování, a tím zajištění individualizovaného předškolního vzdělávání.
- Kontrolní systém není plně funkční v oblastech vedení dokumentace, nastavení kritérií k výkonu finanční kontroly a nedostatečném respektování doporučení ke vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami.
- Škola nevyhodnocuje dostatečně systematicky vzdělávací výsledky žáků na 2. stupni a nepřijímá účinná opatření k jejich zlepšení.
- Ve vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami se vyskytly nedostatky v zajištění zástupu asistenta pedagoga za dlouhodobě nepřítomného asistenta pedagoga ve vzdělávání.
- Na 2. stupni základní školy není nastaven funkční systém dopravní výchovy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat efektivní nástroje pro vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků nejen v krátkodobém, ale i v dlouhodobém časovém horizontu. Průběžně sledovat účinnost přijímaných opatření k jejich zlepšení.
- Nastavit systém práce s výsledky vzdělávání žáků 2. stupně, který by umožnil identifikovat slabé stránky ve vzdělávacím procesu.
- Zaměřit se více na efektivní hospitační činnost vedením školy, analyzovat a přijímat opatření z této činnosti.
- Mezi pedagogy provádět vzájemné hospitace po oborech mezi sebou (např. v anglickém jazyce, a tím mimo jiné pomoci začínajícím kolegům nebo těm, kteří nemají předmět jako svou aprobaci).
- Dbát na větší efektivitu kontrolního systému, hospitační činnost zaměřit na respektování doporučení ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně dokumentace týkající se této problematiky.
- Na 2. stupni ZŠ zařadit do vzdělávání dopravní výchovu pro větší informovanost a bezpečnost žáků v aglomeraci velkoměsta.
- V hodinách důsledně provádět diferenciaci učebních činností u žáků.
- Realizovat lepší časové rozvržení závěrů hodin a zhodnocení výuky i samotnými žáky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Z ulice vedlejší do hlavního proudu života“ platný od 1. září 2016
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „ Cestou hlavní i vedlejší za hrou a poznáním“ platný od 1. září 2016
3. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. září 2009
4. Školní řád Základní a Mateřská škola Brno, Vedlejší 10, platný od 16. dubna 2018
5. Školní řád pro MŠ, platný od 3. září 2018
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2017/2018
7. Třídní knihy vedené ve školním roce 2018/ 2019
8. Rozvrhy tříd, učitelů, asistentů pedagoga vedené ve školním roce 2018/2019
9. Školní matrika vedená ve školním roce 2018/2019 (elektronická verze – vzorek)
10. Katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2018/2019 (vzorek)
11. Dokumentace vedená k přijímacímu řízení ve školním roce 2018/2019 (vzorek)
12. Plán školního poradenského pracoviště, školní rok 2018/ 2019
13. Program prevence, vedené ve školním roce 2018/ 2019
14. Seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedené ve školním roce 2018/ 2019
15. Individuální vzdělávací plán, školní rok 2018/2019 (vzorek)
16. Záznamy o pořízení učebních pomůcek pro žáky se SVP, nedatováno
17. Vnitřní řád družiny, nedatováno
18. Přehled výchovně vzdělávací práce – třídní knihy školní družiny vedené ve školním roce 2018/2019
19. Pracovní plány MŠ pro školní rok 2018/2019
20. Hodnocení výchovné práce v MŠ za školní rok 2018/2019
21. Pedagogické a provozní porady – zápisy z jednání za školní rok 2018/2019
22. Povolení výjimky z počtu dětí – Magistrát města Brna ze dne 14. 7. 2017
23. Seznam dětí ve školním roce 2018/2019
24. Směrnice č. 2 – Úplata za předškolní vzdělávání a Dodatek č. 6 ke směrnici ze dne 29. 5. 2018
25. Směrnice pro přijímání dětí do mateřské školy s účinností od 1. 2. 2017
26. Dokumentace k žákům a dětem se SVP, školní rok 2018/2019
27. Soutěže ve školním roce 2018/2019 – jmenné seznamy žáků
28. Kázeňský deník vedený ve školním roce 2018/2019 – vzorek
29. Katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2018/2019 – vzorek
30. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019
31. Zápisy z třídních schůzek vedené ve školním roce 2018/2019
32. Zápisy z jednání předmětových komisí vedené ve školním roce 2018/2019

33. Podklady školy k výsledkům vzdělávání žáků za školní roky 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018
34. Seznam kroužků ve školním roce 2018/2019
35. Srovnávací testy žáků ve školním roce 2018/2019
36. Žákovské knížky vedené ve školním roce 2018/2019 – vzorek
37. Přehled prospěchu a výchovných opatření žáků 2. stupně ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019
38. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví dětí a žáků, 27. června 2018
39. Knihy úrazů dětí a žáků pro MŠ a ZŠ, nedatováno
40. Směrnice pro hodnocení a prevence rizik, nedatováno
41. Koncepce rozvoje školy pro školní rok 2019/2020, 1. leden 2019
42. Výstupy z poslední IČ ze dne 5. února 2013
43. Výsledky standardizovaného dotazníkového šetření ČŠI ve školním roce 2017/2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Jiří Wasserburger, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Jiří Wasserburger v. r.

Bc. Marcela Havlíčková, školní inspektorka

Bc. Marcela Havlíčková v. r.

Mgr. Ivana Jarcová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Jarcová v. r.

Ing. Alena Svobodová, školní inspektorka

Ing. Alena Svobodová v. r.

PhDr. Renáta Ševčíková, školní inspektorka

PhDr. Renáta Ševčíková v. r.

Ing. Vladimír Holuša, kontrolní pracovník

Ing. Vladimír Holuša v. r.

Bc. Olga Karmazínová, kontrolní pracovnice

Bc. Olga Karmazínová v. r.

Bc. Helena Svobodová, kontrolní pracovnice

Bc. Helena Svobodová v. r.

V Brně 9. června 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

RNDr. Jan Harmata, ředitel školy

RNDr. Jan Harmata v. r.

V Brně 26. června 2019